

Statsråd Tonje Brenna
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår ref.:

Deres ref.:

Dato:
21.03.2024

Om opplysningsplikt vedrørende supplerende dokumenter som omtaler samarbeidet mellom Det Europeiske Wergelandsenteret og Utøya AS

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til ettersendte brev fra arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna og kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun til komiteen på slutten, og i etterkant av behandlingen av sak om regjeringsapparatets håndtering av habilitetsregelverk mv., jf. Innst. 215 S (2023-2024). Komiteen vil på denne bakgrunn undersøke om opplysningsplikten er tilstrekkelig ivaretatt, herunder om komiteen har hatt tilstrekkelige opplysninger for å gjøre riktige vurderinger i habilitetssaken.

I brevene til komiteen og i høringen var statsråd Tonje Brenna svært tydelig på at hun ikke foreslo endringer i tilskuddet til Wergelandsenteret i budsjettprosessene for statsbudsjettet 2022 og 2023. I kontrollhøringen 7. november 2023 uttalte statsråden blant annet: "Jeg foreslo ikke endringer i tilskuddet, men understreker likevel at forslagene om videreføring av tilskuddet i budsjettene for 2022 og 2023 var mitt ansvar som kunnskapsminister." Notatene oversendt komiteen 8. mars 2024 er dokumenter knyttet til prosessen for å lage statsbudsjettet for 2024.

1. Gjelder statsrådens svar og beskrivelse av ansvar også for statsbudsjettet for 2024?
2. Er Utøya AS nevnt i noen dokumenter knyttet til marskonferansen for statsbudsjettet for 2024?
3. Kan statsråden bekrefte at hun som statsråd for Kunnskapsdepartementet ikke foreslo økninger eller endringer for Wergelandsenteret til marskonferansen for statsbudsjettet 2024?
4. Kan statsråden bekrefte at hun ikke foreslo omprioriteringer til Wergelandsenteret i prosessen med omprioriteringer på egen ramme i tidsrommet fra og med marskonferansen og til og med tidspunktet hun meldte seg inhabil?

5. Komiteen ba helt eksplisitt om all relevant informasjon og hadde et eget spørsmål om dette i brev av 29. juni 2023 til statsråden:

«Dersom det er andre ting som enten er eller ikke er journalført som kan ha relevans for saken, ber komiteen om å få oversendt dette.»

Statsråden svarte: «Jeg har foretatt en bred gjennomgang, og har ikke funnet andre dokumenter eller opplysninger som etter min vurdering kan ha relevans for saken.»

I ettertid har det blitt avdekket at det forelå flere relevante dokumenter.

Mener statsråden at hun har oppfylt opplysningsplikten til Stortinget?

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne vil stille følgende spørsmål:

1. Et av dokumentene statsråden ikke sendte komiteen, et vedlegg til søknaden fra Wergelandsenteret, viser detaljert hvor mye penger som er planlagt for Utøya AS. Departementet følger opp i tilskuddsbrevet at deler av bevilgningen kan overføres til Utøya AS. Er statsråden fortsatt av den oppfatning at embetsverket ikke var klar over at bevilgningen var å anse som økonomisk støtte til Utøya AS?
2. I notat til statsråden pekte embetsverket på nærheten mellom Wergelandsenteret og Utøya AS. Betyr det at embetsverket var bevisst på at bevilgningen ville fungere som økonomisk støtte til Utøya AS?
3. I statsrådets svarbrev til kontroll- og konstitusjonskomiteen skriver statsråden: «Jeg har foretatt en bred gjennomgang, og har ikke funnet andre dokumenter eller opplysninger som etter min vurdering kan ha relevans for saken». Var det et annet type søk som ble gjennomført som resulterte i at departementet fant dokumentene som ble oversendt etter komiteens behandling av habilitetssakene?
4. Hvis ikke, hvorfor ble ikke dokumentene oversendt komiteen tidligere?
5. Finnes det flere relevante dokumenter som ikke er sendt Stortinget?
6. Statsråden sier at informasjonen i de oversendte notatene ikke inneholder noe ny informasjon. Kan statsråden konkret vise til hvor i vedleggene fra 27. juni det kommer frem at statsråden mottok notater fra embetsverket i mai 2022 og mai 2023 eller andre dokumenter der det helt eksplisitt, med navn nevning av Utøya AS, kommer frem at bevilgningene kommer Utøya AS til gode?

Habilitetsvurderingen til statssekretær Sindre Lysø

De nye dokumentene som er oversendt komiteen øker behovet for å få oversendt statssekretær Sindre Lysøs habilitetsvurdering. Da komiteen tidligere anmodet om å få oversendt habilitetsvurderingen til statssekretær Sindre Lysø, valgte departementet å avslå forespørselen og viste offentlighetsloven og retningslinjer for Regjeringens forhold til Stortinget punkt 7.4. Kunnskapsdepartementet har valgt å oversende tilsvarende habilitetsvurderinger av tidligere kunnskapsminister Tonje Brenna.

7. Representanten ber på ny om at habilitetsvurderingene av Lysø oversendes.
8. Dersom departementets avslag opprettholdes, ber komiteen om en detaljert forklaring på hvorfor offentlighetsloven og «Regjeringens forhold til Stortinget punkt 7.4», praktiseres

ulikt når det gjelder statsråd Tonje Brennass habilitetsvurderinger i forhold til statssekretær Sindre Lysø's habilitetsvurderinger.

9. Det tok 57 dager fra Lysø 20. mars hadde møte med embetsverket om egen habilitet knyttet til Utøya AS, til statsråden forteller at hun ble informert om det 16. mai. Hvilke personer i departementet var involvert og kjente til habilitetsforespørselen fra Lysø i denne perioden?

I statsrådens svarbrev til komiteen av 6. juli forklarer statsråden hvorfor hun ikke fikk vite om sin statssekretærs pågående habilitetsvurdering knyttet til Utøya AS. Statsrådens forklaring er blant annet at det «ikke forelå en konkret sak som var berørt av hans inhabilitet». Samtidig sier statsråden i komiteens høring: «dette er habilitetsvurderinger han gjør som en slags forberedelse til et statsbudsjett vi senere skal begynne å jobbe med.»

10. Wergelandsenteret sendte inn sin årlige søknad om midler 31. mars, midler som også skulle gå til Utøya AS. Statsråden har forklart at grunnen til at hun ikke ble informert om Lysø's habilitetsforespørsel, var fordi det «ikke forelå en konkret sak som var berørt av hans inhabilitet» Hvorfor anser statsråden ikke søknaden fra Wergelandsenteret, og behandlingen av den, som en «konkret sak»?
11. Den 12. mai og 14. mai ble politisk ledelse forelagt notater som nettopp omtalte økonomisk støtte som ville komme Utøya AS til gode. Gikk disse dokumentene til Lysø også – som embetsverket mente var inhabil?
12. Statsråden har opplyst tidligere at hun hele tiden anså seg som inhabil overfor Utøya AS. Hvorfor konkluderte statsråden ikke med det da hun 16. mai fikk vite at Lysø var inhabil, men lot det gå helt til 31. mai og 14. juni med å konkludere om det samme?

Komiteen ber om svar innen fredag 12. april 2024.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Peter Frølich
komitéleder

